

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.10. Erat in ciuitate peccatrix. His verbis tria declarat Euangelista: illius peccata fuisse multa, grauia, & firma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

§. 10. Erat in ciuitate peccatrix. His verbis
ria declarat Euangelista: illius peccata fuisse
multa graua, & prima.

26 **S**ecundum hæc, primò videamus Magda-
lenam peccatricem, vt eam postmodum
sanctam consideremus: tantò namque san-
ctitas eius dignis eminebit, quanto peccata illius
apertius exponuntur. Si illa velis cognoscere, au-
di Euangelistam: nullus enim, ne quidem omnes
simul quotquot de illa tractarunt, eadem magis
liquido millenis & millenis argumētis propofue-
runt, quàm ipse Euang. solis tribus verbis, quibus
nobis ea spectanda obijcit: *Erat in ciuitate pecca-
trix.* Vno penicilli tractu què pictor hic celebris
efformauit, calami sui penicillo, illa multò de-
pinxit elegantius quàm vel malle possent Appel-
les efformare: Etenim dicendo *Peccatrix*, crimi-
num illius depingit multitudinem: dicendo *In
ciuitate*, grauitatem eorundem exponit, dicendo
Erat, denotat quòd illis inhæretet ex industria.

D. GREG.
Ho. 33. in
Euangelia
Lib. 1. ca. 9.
tra Iouin.
ad finem.

I.
Nullus
à peccato
liber.

Luc. 1. 6.

Primum expendamus verbum: *Peccatrix*, per quod,
interprete D. Greg. eam arguit fuisse criminum
omnium & vitiorum carnis receptaculum: *Parū
dicere vana, superba, immunda: vni nomen est quod
exprimit omnia peccata.* Docuit D. Hier. quod sicut
pudicitia virtus est sacra mulier: ita peccatum,
ex quo denominatur peccatrix, est impudicitia:
quod pluribus probat argumentis: neminem sc.
vocari peccatorem, eo quod vnum commiserit pec-
catum, sed quòd ea commiserit ita continue, vt
quasi sedem in illis fixerit sibi firmissimam. Ma-
nifestè notum est (inquit ille) nullum esse à pec-
cato liberum: nam nec ipsi Apost. omne peccati
euitarunt: quandoquidem verissimè dixerit suo
corumpq; nomine D. Ioan. *Si dixerimus, quia pec-
catum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas
in nobis non est.* Idcirco tamen nullus eos sigillat
peccatores. His conuenienter multa S. Scripturæ
loca percurrit. Audiuo inquit Euangelistā: etenim
Euangelium suum ordiunt à præconio laudis Za-
chariæ & Elizabeth viri & vxoris, quos apertè ius-
tos denuntiat & rectam incedentes viam man-
datum Dei sine vilo offendiculo. *Erat autem iusti
ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis
& iustificationibus Domini sine querela.* Vix illa
dixerat quando refert Zachariam lapsum in vi-
tium inuidelitat: etenim credere debuerat verbis
Angeli ex parte Dei sibi denuntiantis, in cuius
pœnam eodem in loco punitur vt nouem men-
sibus obmutescat: nam ob peccatum leue iactu-

ram homo non patitur cognominis iusti vel san-
cti, nec enim accusas tu peccatorem.
Satis apertè nos docet hoc Spiritus S. illā sen-
tentia difficili & sæpe repetita: *Septies in die cadit Pro. 24.
iustus & resurgit: impij autem corruunt in malum. 16.
Verba sunt hæc obliqua, inquit D. Hier. si namq;
iustus est, quomodo cadit, & quidem septies? II.
Si septies cadit quomodo iustus est? Euidenter
asseruit Deus apud Ezech. quòd eò ipso, quo
quis cadit à iustitia & sanctitate, iustus non est,
non est sanctus: *Si auerterit se iustus à iustitia &c.
Et per Apost. suum D. Ioan. Qui fecerit iustitiam
iustus est &c.* Quomodo iustus est, qui cadit, &
non semel sed septies? Discrimen ostendit iuter
eos qui peccant. *Non est homo qui non peccat, ve-
rissime dixit Salomon. Quidam ita celeriter pec-
cant, vt si cadant ex infirmitate, conuinuò di-
uina gratia resurgunt; porò alij peccant ex in-
dustria, nam in peccatum lapsi, in eo iacent pro-
strati, & nondum ex illo non assurgunt, poenitent
sed in eo perseverant atq; ex vno transeunt ad aliud
nequitiores. Illos ne dixeris perfectè peccatores
quia communi idiomate nomen iusti non amit-
tunt: iusti vocabulum non amittit, qui per peniten-
tiam semper resurgit Ita sentit D. Hier. nomen viri
robusti non perdit, quia sui parum incurtus. vul-
nus accepit. quò in terram corruit, si statim à
calu resurgens, animum induens Cælestium, in
eos irruat à quibus vulnus accepit, cosque victor
inestificat. Nomen non amittit pulchre puella:
cuius vultui necio quæ fuligo incidit, quā mo-
dico tempore deturpatur si statim faciem lauet &
eius augeatur vultus elegantia.**

Hiuc perspicuum est cur Spiritus S. ordina-
rio loquendi modo Dauidem appellet sanctum: Cur Da-
uid totius
dicat: &
sanctus.
Eccl. 47. 9.
Hom. 29.
qua est de
penitent.
peccato suo reprehensurus, illud descriptis sym-
bolo peregrini. Venit, inquit, peregrinus ad diui-
tem, quem vt hic exciperet non ouem suam iu-
gulauit cum multas haberet, multaq; vaccas &
trimas, sed vi rapuit fur viri pauperi: ouiculam &
hanc vnicam quam habebat sibi charissimam:
Cum autem peregrinus quidam venisset ad diuitem,
parcens ille sumere de ouibus & bobus suis, vt ex-
hiberet conuiuium peregrino illi &c. Ecce quociens
repetit nomen peregrini: *Peregrinus quidam, pere-
grinus*

D. Hier.
Epi. 46. ad
Ruffi.
Tom. 1.

Hom. 29.
qua est de
penitent.

2. Reg. 16.
4.

IV. *grinus ille.* Quò symbolò figurà Proph. appetitum Peccatū illius licet illud licet peregri- num fuit. Peccatū indicavit inhonestum cui David consentit, & cui factus factus, ad nullam recurrit vxorum suarum graue, legitimus maritus, sed adulter violauit alienam. Cui vocat peregrinum? Quia transeunt tantum fuit, nec erat anima Davidis hospes ordinatus: accessit & transiit: nam lapsus est David, & ita celeriter surrexit à lapsu, vt peccatum fuerit quasi peregrinum.

17. Idcirco non illi communi phrasi nomen detrahas iusti, nec de illo locutus eum pleno gurgente arguas peccatorum: quia *Septies in die cadit iustus, & resurgit impij autem corruunt in malum.* Hoc nomen dictum absolute quadrat optime illi quitalis est ex industria, quem peccatum deiecit & in cuius anima sedem fixit, vt Dominus, & de malo: malum corruit: *Impij autem corruunt in malum.* Hoc nomine Lucas Euangelista hanc mulierem passim appellat, & omnes similiter in ciuitate dicebant eam peccatricem: *Mulier in ciuitate peccatrix, Peccatrix data opera & peruersa voluntate contumax: etenim non in vinum cecidit sed in peccatorum corruerat abyssum: eodem illam epitheto cognominat, quo Vates Isaias Synagogam, vt vnicò verbo culpam illius multitudinem comprehendat & grauitatem: *Va gens peccatrix.* Quia verò forte quis illum intertoget, quid veris illis inuocat declaratus adiungit: *Populo graui iniquitate, semini nequam, filijs sceleratis.* Nota autem Dni Hieronymus à Septuaginta legit: *Populo pleno peccati* q. d. in hoc populo omnia peccatorum genera hixum habent domicilium: *Ostendit nullam speciem peccatorum in populo non fuisse.* Plenum peccatis illum arguit (ita Diuus Basilius) quia hæc eo vsque increuerunt vt vltimus non posse videntur exurgere; illis profecto erant hi similes quos Apostolus calamus descripsit: *Repletos omni iniquitate, malitia, fornicatione, auaritia, nequitia, plenos inuidia etc.* Deinde *Septimi nequam* id est filijs Satanæ, generationi adúltera, vel significat eos fuisse campum omnigenis, & peruersis seminatim seminibus, spms, tribulis zizanij, rubis &c.*

V. Nomen peccatrix explicatur.

1. 4. *Isa. 1. 4.* Illam epitheto cognominat, quo Vates Isaias Synagogam, vt vnicò verbo culpam illius multitudinem comprehendat & grauitatem: *Va gens peccatrix.* Quia verò forte quis illum intertoget, quid veris illis inuocat declaratus adiungit: *Populo graui iniquitate, semini nequam, filijs sceleratis.* Nota autem Dni Hieronymus à Septuaginta legit: *Populo pleno peccati* q. d. in hoc populo omnia peccatorum genera hixum habent domicilium: *Ostendit nullam speciem peccatorum in populo non fuisse.* Plenum peccatis illum arguit (ita Diuus Basilius) quia hæc eo vsque increuerunt vt vltimus non posse videntur exurgere; illis profecto erant hi similes quos Apostolus calamus descripsit: *Repletos omni iniquitate, malitia, fornicatione, auaritia, nequitia, plenos inuidia etc.* Deinde *Septimi nequam* id est filijs Satanæ, generationi adúltera, vel significat eos fuisse campum omnigenis, & peruersis seminatim seminibus, spms, tribulis zizanij, rubis &c.

D. Hier. In c. 1. *Isa. 1. 4.*

Rom. 1. 29. *Repletos omni iniquitate, malitia, fornicatione, auaritia, nequitia, plenos inuidia etc.* Deinde *Septimi nequam* id est filijs Satanæ, generationi adúltera, vel significat eos fuisse campum omnigenis, & peruersis seminatim seminibus, spms, tribulis zizanij, rubis &c.

De his omnibus Vates arguit synagogam, dum ad ea dicitur *Peccatrix*, & hoc ita stricte lumen do significat. Euangelista nomen idem afficiens Magdalenæ, nedum ore suo, sed totius ciuitatis: ita namque vulgariter ab omnibus notabatur: *Eccc mulier in ciuitate peccatrix.* Nam secundum hoc secundum hoc significat mulierem pleuam peccatis, spinetum & campum zizanij tantis oppletum quanta quis posset in muliere cogitare luxuria, *Semini nequam etc.* nec opacis ex magna

D. Gregor. illam explicationem omisam à Spiritu S. qui suorum calamum dirigebat Evangelitarum: quandoquidem mulier illa à Luca nominata Peccatrix, illa sit, quam testatur D. Marcus à septem oppressam demonibus, quò significat eam omnia & quæcumque in se recepisse peccata: *Hanc quam Lucas peccatricem mulierem, Ioannes Mariam nominat, illam esse Mariam credimus, de qua Marcus septem demonia eiecta fuisse testatur.* Phrasis est Sacra. Scripturae familiaris numero septenario omnia comprehendere: Christus similiter vt abyssum explicaret nequitiarum in quam synagogam corruerat sic ait: *Assumit Diabolus secum septem spiritus nequiores se, & intrantes habitant ibi.* Audiamus ergo Dni Gregor. *Quid per septem demonia nisi vniuersa vitia designantur? Quia enim septem diebus omne tempus comprehenditur, restè septenario numero vniuersa figuratur.* Septem ergo demonia habuit quæ vniuersis vitij plena sunt. Septem habebat demonia id est sufficientia & superflua peccata, vt in septem diuisa mulieres, earum singulæ merito possent dici peccatrices. Ipsa sola tot peccatis infordueat vt sufficeret pluribus ipse nequioribus faciendis peccatricibus. De illa dici potest quod de alia non minus in pudica quam intueti D. Ioanni respondit Angelus: *Facta est habitatio demoniorum, & custodia omnis spiritus immundi, & custodia omnis volucris immunda & edibilis.* Peccatrix antonomastice, peccaticum primiceria, peccatorum habitaculum, peccatrix infamis, notoria, scandalosa. Quid plura? cui vulgari suffragio imponi impotest hoc epithetum: *Peccatrix.*

Nec his contentus Euangelista, vt multitudinem criminum illius exponeret, aliud superaddidit verbum: *In ciuitate.* Quo significat eius peccata multa non fuisse talia qualia, sed graua que grauioribus etiam palmam eripiebant. Domestice notum est quod prærogatiua quibus ciuitas pagum præcedit in multitudine populi negotij, opibus, regimine, situ, & rerum abundantia: repetantur in peccatis ciuitatis respectu pagorum: vt enim illis populus simplex est sincerus & non ita diues, eorum sunt etiam peccata magis ordinata: porò sicut in vrbibus populus habitaculo iudicio perspicax, ingenio viuax, etiam ibidem habitant litteris optime instructi Iudices & advocati: hic erecta visuntur tribunalia in quibus causæ plurimorum excutuntur: hic titulæ & nobiles & primæ notæ optimates: hic opulenti mercatores, & opibus affatim diuites: potestas magis absoluta, inuentus peccatorumque.

VI. Quid per hoc intelligitur: *In ciuitate.* VII. Similicudo.

D. Gregor. Ho 11. in Euang.

Mat 23.

Apo 18.

VI. Quid per hoc intelligitur: *In ciuitate.*

VII. Similicudo.

Psalm 35.
35.

Iob 40.
45.

VIII.

Locus Iob diffi-
cilis ex-
plicatur.

Serm. 95.
Ps. 55.

IX.
Ciuitas
seclera
potantur.

Osee 4.2.

torum & illecebræ, nec non occasiones efficaciorum: idcirco plura & grauiora committuntur hic scelerata, quæ ad summum vsque pertingunt culmen iniquitatis, vt die Lunæ diximus explicando illud quod Dominus dixit ad Iob de damonio sub figura elephantis, de quo testatur, quod in montibus epulas habeat: sibi & herbis sapidissimas, quodque in illis festum agant illi & ludos velut Domino cuncta animalia, vt coram illo torneamenta exerceat videantur. *Hinc montes herbæ ferunt, omnes bestia agri ludunt ibi.* Quid per hoc insinuas Domine? Numquid panlo ante de illo testatus es: *Requiescit in locis humenibus. Et sub umbra dorymi calami & iunci. Et. Herbe abundantiores in vallibus non inueniuntur, in quibus aquæ conglomerantur & lacunas efficiunt.* Ad litteram de diabolo loquitur & per montes ciuitates intelligit populosas & opulentas, quæ pagis ita supereminunt vt terra montes planiorum. Hic inquit, herbæ germinant abundantes & diabolo pergitur: quia hic peccata vigent sua integra perfectionibus, si perfectionibus: in illis pollet ingenium ad fraudes, vires ad executionem, opes ad facinorosi alicuius peruersi conseruationem, auctoritas ad euerendos aduersarios: hic vigent molitia, mundus muliebri, ceterisq; recreationes, epulæ, voluptates, festa, & otia incensius peccatorum. Hic, inquit, festa celebrant hinc animalia, & coram eo choreas intuantur solemissimas: *Omnes bestia agri ludunt ibi:* Hic namque florent doli, machinæ, decipulæ: Liberè vagantur nemine contradicente facinorosi, vt verè dixerim, coram Satana tripudare superbiam, violentiam, impudicitiam, adulterium &c.

Nec hoc David ignorauit, vt notat Dionysius Ferrusiensis. *Chisolog.* dum ait: *Vidi iniquitatem & contradictionem in ciuitate deo ac nocte circumdabit eam super muros eius iniquitas, & labor in medio eius, & iniustitia: & non deficiet de plateis eius usura & dolus.* Dicit nobis & ex sanctissime, quid in hæc ciuitate notandum? Quidnam in illa conspexit? *Vidi iniquitatem & contradictionem in ciuitate.* Græcus textus habet: *Vidi peccatum.* Hic peccata conspiciuntur: etenim sunt hic facta visibilia, magna, & enormia. Die ac nocte circumambulat & discurret per eam iniquitas vt Dominus in domo sua, tantâ abundantia, vt turres supergradatur, *Super muros eius.* Plenoque fuit imperu vt sedum fora & plateas, sed ipsas etiam turres operiat altissimas. Iteu bone Deus, & quis non videt, quid in ciuitatibus peragatur? Quam verè dicere possit Iayes Ozeas: *Malitiam & mendaciam, &*

homicidium, & furtum, & adulterium inundauerunt: sanguis sanguinem tegetis. Hæc quæ fraudes, quæ rapina, quæ luxuria, opprobria quæ, adulteria, & proditioes? Tot diuersa sceleribus vt eorum impetus ipsas turres supergradatur, *Super muros eius iniquitas. In medio eius iniquitas.* In Sacra Scriptura aliquid esse in medio ciuitatis, est in illa illustre esse, vt aliis diximus. Quod supereminet, & principalem in vrbe locum occupat, est iniustitia, violentia pauperum illata, vis iniustitiæ muneribus, vanitas, impudicitia & plene nequitia. Videat, cui placuerit, discursum nostri Cardinalis Hugonis, vbi declarat discursus iniquitatis per ciuitatem, eius plateas, loca publica, tribunalia, basilicas, foraque vendentium &c.

Ex præfatis elicit D. Hieron. quod in S. eloquio quandoque idem est ciuitas, quod locus & foras criminum ceteris turpiorum. Eo sensu declarat verba Domini ab Ozeas Vate intellecta: *Non ingrediar ciuitatem.* Quis ais o Domine? Numquid non vident Hierusalem elegisti, in qua ab omnibus honore, gloria, cultusq; magnificentis? An non tibi potenter ostendisti & maiestate præfulgidum? Quis non videat eam hic templum ecclesiam & altaria? Optime tuus cecinit musicus ille celestis David: *Magnus Dominus & laudabilis nimis, in ciuitate Dei nostri, in monte sancto eius.* Litteralis sensus est de Hierusalem à Deo electa sibi in locum habitationis, vbi templum ei ædificaretur & ipse ceteretur ac cognosceretur: *Deus in domibus eius cognosceatur.* Hanc voluit in Sion monte celebri constructam, & templum in monte Moria, mox ear hæc alijs circumcinctus montibus, vt dicitur David potuerit: *Montes in circuitu eius.* Sic est, & veruntamen in quantum in ciuitatibus peccata plura sunt & grauiora, aliquando vt locus decia: tur enormis fornax esse flagitiorum, ciuitas dicitur, & de illa protelatur: *Non ingrediar ciuitatem.* Quid est ciuitatem? Virorum scilicet conciliabulum, inquit D. Hieron.

Hoc præmissis quid significat *Muliere in ciuitate peccatrix?* Mulier cuius scelerata inter alia grauiora & non toleranda caput attollebat: ita vt illa metam præfigerent illis quæ metam faciebant altiore: erat illa inter inhonestas inhonestas, inter carnales carnalis, ambitiosa, loquax, inuisa, libera, gyrogana, præsumptiosa, quæ ceteras in hoc vitiorum genere primas antecellebat. *In ciuitate peccatrix.* Tandem vitiorum verbo illo *Erat* Euangelista, quod declarat quod tanta committeret scelerata, si quantitatim species, innumera, si qualita-

Lib. 2.
contra Pe-
logia.
p. 121.
Tom. 2.
Oz. 1.
9.
Pf. 47. 1.
D. Hieron.
Loc. cit.
X.
Efficacia
verbi E-
rat de-
claratur.

qualitatem gravissima, firmiter, animo deliberato & incessanter: sicut idem Evangelista, ut declararet quam diligenter Christus diabolum impugnavit, & illud quasi proprium exequereur officium, (erat etenim hoc illi proprium, quod nunquam intermitteret) & quicquid agebat in eum finem dirigere; eodem vitur verbo dicens *Erat Iesus eiciens demonium.* Forma est hæc loquendi quæ D. Ioan. Evangelista vitur, ad declarandum esse perpetuum verbi æterni: *In principio erat verbum:* prout ex sanctorum doctrina Dominicæ tertîa declaravimus. Tribus itaque his verbis: *Erat in civitate peccatrix.* Nobis exponit Evangelista, & assent eius criminosa in quantitate fuisse sine numero quodque in qualitate illis quæ inter graviora & turpiora censentur eminebat, quodque illis ita litimter ferocque intenderet, velut operibus officio suo propriis, quod agendum suscepere.

§. II. Peccatrix in civitate. His duobus verbis manifestat Evangelista quod ad summum eius ascenderit malum; elatum ut vix Zacharia.

Hi. 19. 37.

Hoc verba hæc superficialiter indicant: sed eius quoddam mysterium illis Evangelista comprehendit, nam ut pictor egregius, nobis intendit proponere mulierem hanc vitis exarata pictamque coloribus: quod & agit dicendo: *Erat in civitate peccatrix;* quibus duo nobis notelcunt. Dum illam peccatricem nominat contumacem, nobis declarat quod videret omnis timoris Dei expert; etenim in propatulo est, quod *Qui timet Deum, nihil negligit.* Ita testatur Salomon rationem allegans, cur quis labatur in adultetium, eam esse dicit: *Quotiano expellit à se amorem Dei.* Conformiter ei quod David beatus illum dixerat, qui timore Dei peccelleretur, quia magna maris (si in eo dari potest nimietas) sollicitudine diuini studet obedire mandatis: *Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis eius voluit vitis.* Illam vo caus in civitate peccatricem, declarat quod omnem exuisset pudorem & effrons esset, sic vt illam iam minime turbaret, dum audiret publice se nominari peccatricem. Vnico verbo mulier erat, que nec Deum timebat, nec homines impudica reuerentur. Spiritus S. mulierem bonam laudatus & super sidera sublaturus duobus illam honorat epithetis: sanctam eam appellans & verecundam: *Gratia super gratiam mulier sancta & pudorata.* Gemina Hieron. Bapt. de Lanuza Tom. III.

Eccle. 7. 19. Eccli. 22. 27.

Es. 1. 1. Magdalenæ peccatrix erat inuerecundam.

Eccli. 26. 19.

super gemmas, opes super opes mulier est sancta & pudorata. Quando mulier respectu Dei sanctitate præminet in qua diuinus ille timor sedem sibi fixit: & pudorata est respectu mundi, nulla potest ei gemma comparari; *Gratia super gratiam.* Vt video nihil inuenit Spiritus S. præter illum illi comparabile: cuncta etenim superexcedit cunctisque est eminentior.

Judith mulier pijsima tantum in Dei profecti obsequio in civitatis suæ commodum vt *Laachim summus Pontifex de Hierusalem venerit in Bethuliam cum universis presbyteris suis, vt videret eam:* quam cum vidisset omnesque viæ suæ comites, tali caperit spiritu laudes eius decantare, vt illis verba viderentur deficere, quibus illam extollere conabantur: vnde conclamant omnes vnanimus: *In gloria Hierusalem, tu latua Israel, tu honorificentia populi nostri &c.* Adest pijsima Esther cuius Deus operâ populum suum ad mortem damnatum liberauit. Offerunt Abigail, quæ corporis sui & verborum elegantia ita rapuit David, vt eam ipse ex industria laudate decreuerit. Quid matrem referam Machabæorum religiosam, sanctam, fortem, & in Dei obsequio feruentissimam, cuius encomia pari sancti cunctis celebrant encomio? nec mirum cum & ipse Spiritus S. et. verba deficere viderentur, quibus eam exornaret, vnde his verbis concludit: *Supra modum autem mater mirabilis, & honorum memoria digna.* Ad. 2. Mach. mirabilis dicitur etiam oculis ipsius Dei, de quibus Salomon asserit: *Nihil varabile in conspectu Eccli.* Non prætereamus S. Felicitatem mulierem adeo magnanimam, vt spectatrix adfate non vereatur crucio septem filiorum martyrio: etenim opinatur Diu. Greg. nullam celebrandis eius laudibus linguam inuentri posse satis elegantem. Conspice sanctam Agnetem tredecim annorum puellam, tanta honestate spectabilem, vt stupendum toti sit Romæ spectaculum. Considera Diu. Catharinam tanto castitatis flo e vermantem, vt non nisi Angelicis manibus Deus corporis illius contactum permisit & sepulturam. Sanctissima Anna gloria coniugarum, præclarissima Elisabeth Hungariæ Regina &c. sufficit vna talis mulier cuius studio, metius, & operâ saluetur, protegetur, & diuitijs augetur familia, imo & integrum regnum, vt vidimus in Judith & Esther.

Iudith. 15. 9. 11. Multæ præclaræ feminæ laudantur.

Ad. 2. Mach. 7. 20. Eccli. 39. 25.

Quando talem concedit tibi Deus mulierem, hoc tibi persuade, te gratiam super gratiam accepisse: & quando tibi filiam tribuit sanctam, Deum timentem & coram populo verecundam: fatere hanc esse *Gratiam super gratiam.* Quid
Q9999 am-

30